

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nicolae Gordilă, Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Susarenco Gheorghe și inculpatul Guzun Ștefan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui,

Guzun Ștefan Ion, născut la 29 august 1963, originar și domiciliat r-l Orhei, s. Peresecina str. Orheiului 22

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. în prima instanță din 20.04.2012 pînă la 26.12.2012

2. în instanța de apel din 31.01.2013 pînă la 15.04.2013

3. în instanța de recurs din 20.08.2013 pînă la 10.12.2013

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat respingerea recursului.

Avocatul, Gheorghe Susarenco, care a solicitat admiterea recursului.

Inculpatul, Ștefan Guzun, care a solicitat admiterea recursului.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 26 decembrie 2012, Guzun Ș.I. a fost condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea art. 78 Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale în beneficiul statului, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

2. Potrivit sentinței, Guzun Ș.I. deținând funcția de vice-primar al s. Peresecina r. Orhei, angajat în baza Deciziei Consiliului local nr. 6 p.17 din 11.12.2007 și ulterior, nr. 6 p. 4 din 18.07.2011, fiind persoană publică, în perioada lunilor septembrie 2011 a depășit atribuțiile de serviciu în următoarele circumstanțe:

Prin Decizia Consiliului sătesc Peresecina r-l Orhei nr. 3.8 (41) din 21.05.2009 a fost atribuit în proprietate privată cet. Guzun Vitalie un teren cu suprafața totală de 0,08 ha., pentru construcția casei individuale de locuit cu nr. cadastral 6453214274.

La 29.05.2009, Guzun Ș.I. a semnat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 6453214274, trecut în registrul cadastral al primăriei Peresecina cu nr. 3456, care a fost eliberat lui Guzun V.I. (fratele lui Guzun Ș.I.).

Ulterior, la 03.06.2011, cet. Guzun Ș.I. cunoscînd cu certitudine că a consemnat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren indicat, folosind intenționat situația de serviciu în interesele personale, a semnat pe numele fratelui său Guzun V.I., titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 6453214274, privind repartizarea în proprietate privată a terenului cu suprafața totală de 0,12 ha., în care a indicat drept temei de atribuire a acestui teren Decizia consiliului sătesc Peresecina r-l Orhei cu nr. 3 p. 8 din 21.05.2009, prin care de fapt a fost atribuit terenul cu nr. cadastral 6453214274.

Conform prevederilor art. 4 alin. (5) a Legii privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului nr. 1308-XII din 25.07.1997, la bonitatea solului de 61 grade, stabilit pentru s. Peresecina r-l Orhei, terenul cu suprafața de 0,012 ha. la prețul normativ la situația din 03.06.2011, constituie 101.729,26 lei (0,12 ha. x 61 grade x 13.897,44). În rezultatul acțiunilor ilegale menționate, prejudiciul cauzat bugetului local constituie 101.729,26 lei.

Acțiunile inculpatului Guzun Ș.I., au fost calificate în baza art. 327 alin. (2) lit. c) CP, adică, *folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege, ale persoanelor fizice.*

3. Sentința în cauză a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei, pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guzun Ș.I., să fie condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 700 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 3 ani. În motivarea apelului, procurorul a invocat blîndețea pedepsei și neatingerea scopului său prevăzut de art. 61 Cod penal, prin aplicarea eronată a prevederilor art. 78 CP.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2013 a fost admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre prin care Guzun Ș.I. a fost condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 700 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în organele autoadministrării locale și centrale, pe un termen de 3 ani. În rest sentința a fost menținută.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Guzun Ș.I. Încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpat, nu a fost contestată, astfel, verificînd toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel consideră că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod Penal - folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a

cauzat daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege, ale persoanelor fizice.

La stabilirea pedepsei instanța de apel a menționat că, restabilirea echității sociale presupune restabilirea drepturilor lezate - în urma infracțiunii - unei anumite persoane, societății, statului, precum și reîntoarcerea, reîncadrarea vinovatului în societate după ispășirea pedepsei echitabile.

Echitatea socială a pedepsei se realizează atunci când față de persoana care a încălcat legea penală se aplică sancțiunea penală corespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțelor acesteia și persoanei vinovate.

Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. El trebuie convins că respectarea legii penale este o necesitate și că numai prin respectarea legii el va putea evita aplicarea și executarea altor pedepse.

Prin aplicarea pedepsei se urmărește prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, în primul rând - de către condamnați (prevenția specială), dar și de către alte persoane (prevenția generală). Această concepție se deduce din scopul legii penale (art. 2 CP).

Analizând cele expuse mai sus, instanța de apel a conchis că instanța de fond eronat i-a aplicat inculpatului prevederile art. 78 CP, eroare ce a fost înlăturată de către instanța de apel.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat și avocatul acestuia Gheorghe Susarencu, care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, invocând încadrarea juridică greșită a acțiunilor inculpatului în baza art. 327 alin. (2) lit. c) CP de către instanțele de judecată, deoarece fapta acestuia întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de către art. 327 alin. (1) CP.

6. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează respingerea acestuia, ca inadmisibil, din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Analizând recursul părții apărării, prin prisma criticilor invocate, Colegiul constată că argumentul principal invocat este încadrarea juridică greșită a acțiunilor inculpatului în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal de către instanțele de judecată, deoarece ele urmau a fi încadrate în baza art. 327 alin. (1) Cod penal.

În acest context Colegiul reține că potrivit sentinței inculpatul a fost condamnat în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 500 u.c. în beneficiul statului, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

Nefiind de acord cu sentința, apelul a fost declarat numai de către procuror, astfel, Colegiul constată că prin nedeclararea apelului de către inculpat și nici de

către apărătorul acestuia, s-a constatat acordul inculpatului cu încadrarea juridică a acțiunilor acestuia.

Mai mult ca atât, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 15 aprilie 2013 (f.d. 227-230), inculpatul fiind prezent la această ședință de judecată, ca și avocatul acestuia Susarenco G., ambii au solicitat respingerea apelului procurorului cu menținerea sentinței, ceea ce confirmă faptul că partea apărării a fost de acord cu sentința instanței de fond, prin care inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În același context Colegiul menționează că, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Colegiul penal consideră că, nedeclararea apelului de către partea apărării asupra sentinței de condamnare echivalează cu neutilizarea căii de atac – apelul.

În același context, Colegiul evidențiază că critica recurentului cu privire la încadrarea eronată a acțiunilor inculpatului de către instanțele de judecată și dezacordul cu sentința adoptată în privința inculpatului, a fost invocată direct în faza procesuală a recursului ordinar, nu și pe calea apelului exercitat împotriva sentinței. Astfel, partea nemulțumită de soluția adoptată în prima instanță, nedeclarând apelul, nu a invocat critica menționată, ea fiind invocată direct în faza procesuală a recursului, ceea ce contravine prevederilor art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora, temeiurile de recurs pot fi invocate în recurs doar în cazurile în care ele au fost invocate în apel, sau încălcarea a avut loc în instanța de apel. Deci, recurenții neinvocând-ul în apel, nu a folosit în privința acestui temei calea de atac apelul și, astfel, nu este în drept să-l invoce în recurs.

Colegiul constată că, instanța de apel întemeiat a conchis că, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpatul Guzun Ș.I. La fel, instanța de apel just a constatat că deși, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpat, nu a fost contestată, însă, verificând toate probele administrate sub toate aspectele, complet și obiectiv, iar fiecare probă fiind apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect a ajuns la concluzia de a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod Penal - folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari intereselor publice, drepturilor și intereselor ocrotite de lege, ale persoanelor fizice.

Deasemenea, Colegiul consideră că instanța de apel a efectuat o temeinică individualizare a pedepselor aplicate inculpatului, atât sub aspectul naturii cât și al quantumului acestora, fiind respectate criteriile generale prevăzute în art. 75 Cod penal.

Invocînd doctrina penală și practica judiciară, Colegiul remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțelege cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvîrșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește termenul sau mărimea pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

Astfel, Colegiul constată că, instanța de apel a efectuat o corectă individualizare a pedepsei stabilite, sub aspectul quantumului acesteia și aplicării pedepsei complementare, apelul declarat fiind corect admis.

În atare situație, Colegiul consideră că instanța de apel just a apreciat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 61 și 75 Cod penal, aplicînd pedeapsa greșit individualizată în raport cu prevederile legii penale, care reglementează pedeapsa, scopul acesteia și individualizarea ei.

Deasemenea, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, ținînd seama de prevederile articolelor 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, instanța de apel a corectat eroarea instanței de fond, care aplicînd prevederile art. 78 Cod penal, a dispus de a nu-1 priva pe inculpat de dreptul de a ocupa anumite funcții.

La acest capitol Colegiul reține că sancțiunea art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, prevede « *amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani* ».

Potrivit art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvîrșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvîrșită, poate fi înlăturată.

Față de considerentele ce preced, Colegiul clarifică precum că potrivit prevederilor art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvîrșirea infracțiunii, pedeapsa complementară care nu este obligatorie („cu sau fără”) prevăzută de lege pentru infracțiunea săvîrșită poate fi înlăturată. Pedeapsa complementară obligatorie poate fi înlăturată numai în condițiile art. 79 alin. (1) Cod penal. Astfel, conform art. 78 alin. (5) Cod penal, dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art. 79 Cod penal.

Raportînd normele de drept expuse la cazul supus judecării, Colegiul constată că instanța de apel la examinarea cauzei a stabilit just ca circumstanțe atenuante că inculpatul regretă de cele săvîrșite, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior a fost judecat, dar antecedentul penal este stins și a încuviințat judecata că nu va

mai încălca legislația, circumstanțe agravante nu au fost stabilite. Totalitatea acestor circumstanțe, corect a fost apreciată de instanța de apel, care a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără privarea lui de libertate, aplicându-i o pedeapsă sub formă de amendă.

Însă, în același moment, Colegiul atestă că această totalitate de circumstanțe constatate de instanța de apel, nu este suficientă pentru a fi considerate circumstanțe excepționale, fapt ce duce la concluzia că în cazul supus judecării lipsesc condițiile legale pentru a exclude pedeapsa complementară.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, instanța de recurs atestă obligativitatea aplicării pedepsei complementare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții.

Colegiul consideră necesar de evidențiat și faptul că pedeapsa este echitabilă cînd ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvîrșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

În recursul ordinar declarat de partea apărării, hotărîrile judecătorești adoptate pe caz sunt criticate, prin prisma temeiului de casare prevăzut la pct. 6) și 8) alin. (1) ale art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) al articolului menționat, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Conform pct. 8) al articolului menționat, hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde.

Concluzionînd cele menționate, instanța de recurs consideră, că în prezenta cauză nu se constată erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și ca urmare Colegiul consideră că hotărîrea instanței de apel este legală și întemeiată, deoarece faptelor comise de inculpat s-a dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal, pedeapsa fiind stabilită de instanța de apel argumentat, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către inculpat și apărătorul acestuia în recursul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil cu menținerea hotărîrii contestate.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Susarenco Gheorghe și inculpatul Guzun Ștefan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui **Guzun Ștefan Ion**, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată public la 26 decembrie 2013, ora 09.50.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Vladimir Timofti
	(semnătură)	Elena Covalenco
	(semnătură)	Ghenadie Nicolaev

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă